

Број: 01/5-50-1-5-27/09
Сарајево, 22.01. 2009. године

КОЛЕГИЈУМ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА

КОМИСИЈА ЗА СПОЉНУ И ТРГОВИНСКУ ПОЛИТИКУ, ЦАРИНЕ, САОБРАЋАЈ И КОМУНИКАЦИЈЕ ДОМА НАРОДА

КОЛЕГИЈУМ СЕКРЕТАРИЈАТА

СЕКТОР ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ОДНОСЕ И ПРОТОКОЛ

ПРЕДМЕТ: Извјештај са радионице „Подршка парламената хармонизованим реформама енергетског сектора“, Сарајево, 15. децембар 2008. године

Комисија за саобраћај и комуникације Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, у сарадњи са Савјетом за регионалну сарадњу (RCC), организовала је Радионицу за парламентарце из југоисточне Европе о теми: “Подршка парламената хармонизованим реформама енергетског сектора“ (у даљем тексту: Радионица), која је одржана 15. децембра 2008. године у Сарајеву, у згради Парламентарне скупштине БиХ.

На Радионици су учествовали представници парламентарних комисија надлежних за област енергије, представници Европске комисије, Европског парламента, Регионалног секретаријата за парламентарну сарадњу, међународних организација и домаћих институција које се баве енергетиком.

Радионица је почела уводним обраћањем Бранка Докића, предсједавајућег Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, Хиде Бишћевића, генералног секретара Савјета за регионалну сарадњу, и Владимира Данчева, руководиоца Регионалног секретаријата за парламентарну сарадњу у Југоисточној Европи.

Радионица је одржана у пет сесија. На првој сесији, представници Међународне агенције за енергију и представници УНДП-ја, аутори публикације „Енергија на Западном Балкану“, презентовали су енергетске политике у региону, кључне статистичке податке, питања оскудице енергије и планове инфраструктуре нафте и гаса.

Друга сесија била је посвећена Споразуму Енергетске заједнице и његовој примјени. Директор Секретаријата Енергетске заједнице презентовао је улогу Енергетске заједнице у свеукупним европским интеграцијама региона, "уска грла" у примјени Споразума, те предстојеће изазове и изгледе за инвестирања.

Трећа сесија представника Свјетске банке пружила је могућност члановима парламената да сазнају нешто више о позицији Свјетске банке у регионалном енергетском сектору и подршци за његов

развој. Представник Свјетске банке презентовао је приоритете у Енергетској заједници и нагласио потребу за даљим реформама и већом транспарентношћу како би се дао подстицај и задобило повјерење инвеститора.

На четвртој сесији представник Европске комисије имао је свеобухватну презентацију о интегрисаној енергетској и климатској политици Европске уније (у даљем тексту: ЕУ), основним средствима за обезбјеђивање исправне примјене такве политике и о позицији ЕУ за регион.

Током посљедње, пете сесије, представник Економске комисије ЕУ за Европу имао је презентацију о дјелотворности енергије као средства за ублажавање климатских промјена, безбједности снабдијевања енергијом, већој конкурентности и умјереном инвестирању у нове енергије.

Након сваке сесије слиједила је исцрпна расправа. Као резултат ових расправа, прихваћени су сљедећи закључци:

- Цијене енергије које су одраз трошкова кључне су за обезбјеђивање оперативног енергетског тржишта, нових инвестиција и веће енергетске ефикасности;
- Укључење грађанског друштва и развој друштвене димензије потребни су како би се обезбједила свеобухватна подршка и опште прихватање енергетских реформи;
- Регионални приступ и успостављање стабилног и компатибилног националног оквира предуслови су за приступ оперативном регионалном енергетском тржишту;
- Имајући у виду све већи недостатак електричне енергије у региону, од највеће важности је убрзање процеса одлучивања како би се градила нова постројења за производњу електричне енергије;
- Праведне и транспарентне процедуре јавне конкуренције потребне су како би се стекло повјерење инвеститора;
- Потребно је промовисати међусобну помоћ и солидарност у случају прекида снабдијевања електричном енергијом;
- Процес енергетске заједнице захтијева већу подршку реформи регионалног гасног сектора како би се компензирано кашњење у односу на развој сектора електричне енергије;
- Ефикасна и одржива примјена Споразума Енергетске заједнице од великог је значаја за земље југоисточне Европе;
- Дјеловање енергије и обновљиви енергетски извори препознати су као изузетно значајни енергетски потенцијал за регион.

Учесници Радионице расправљали су и о ширем контексту изазова с којима ће се суочити регион југоисточне Европе, и то о:

- глобалној финансијској и економској кризи;
- непостојаности цијена енергената (нафте);
- климатским промјенама и све већем притиску да се смањи испуштање у енергетском сектору.

Истакнута је потреба за прилагођавањем новим околностима и указано на недавно усвојени План ЕУ за опоравак економије.

Такође је закључено да постоји потреба за интензивирањем регионалне парламентарне сарадње о енергетским питањима. Истакнута је улога парламената у обезбјеђивању политичке стабилности и подршке њихових влада у вези са спровођењем закона и других прописа из области енергетике, мрежом социјалне сигурности и тарифама које су одраз трошкова, те добрим управљањем и већом транспарентношћу.

Наглашен је значај побољшања регионалне сарадње, јер земље југоисточне Европе могу најбоље напредовати ако дјелују заједно.

Дата је подршка раду Економске комисије Уједињених нација за Европу (UNECE), као и раду других партнера (RCC, NALAS, RENEUER, FEDRE) на развоју пројектног предлога који би укључивао формирање енергетског тржишта у југоисточној Европи.

Наглашена је улога Европске заједнице, ИФИ-ја и заједнице донатора у развоју енергетског сектора, као и захвалност за досадашњу подршку.

Закључено је да би требало организовати радионице националних парламената које би се бавила енергетским питањима. Овакве радионице доприносиле би већој свијести о потребним енергетским реформама, те олакшале процес доношења закона и помогле парламентарцима да врше надзор над владиним активностима, нарочито оним које се односе на спровођење националних акционих планова. Поред тога, речено је да би било корисно основати радну групу за енергију у којој би били представници парламената југоисточне Европе. Наведена су и нека искуства сарадње са парламентарцима у оквиру ЕУ, а Европски енергетски форум потцртан је као могући модел за југоисточну Европу.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ
др Бранко Докић